



**RAAD VAN
DE EUROPESE UNIE**

**Brussel, 19 mei 2014
(OR. en)**

9870/14

**Interinstitutioneel dossier:
2013/0402 (COD)**

**PI 67
CODEC 1295**

NOTA

van:	het secretariaat-generaal van de Raad
d.d.:	26 mei 2014
aan:	Raad
nr. vorig doc.:	9475/14 + COR1 PI 67 CODEC 1295 + ADD1
Nr. Comdoc.:	17392/13 PI 178 CODEC 2842 + ADD 1-3
Betreft:	Voorstel voor een Richtlijn van het Europees Parlement en de Raad betreffende de bescherming van niet-openbaar gemaakte knowhow en bedrijfsinformatie (bedrijfsgeheimen) tegen het onrechtmatig verkrijgen, gebruiken en openbaar maken daarvan - Algemene oriëntatie

I. INLEIDING

1. De Commissie heeft op 28 november 2013 een ontwerpvoorstel ingediend voor nieuwe voorschriften betreffende de bescherming van bedrijfsgeheimen tegen het onrechtmatig verkrijgen, gebruiken en openbaar maken daarvan. De rechtsgrondslag van de ontwerp-richtlijn is artikel 114 van het VWEU, dat ziet op de soepele werking van de eengemaakte markt.

2. Dit voorstel valt binnen het kader van het vlaggenschipinitiatief "Innovatie-Unie", een van de pijlers van de "EU 2020-strategie", in het kader waarvan de Commissie zich ertoe verbonden heeft een innovatievriendelijke omgeving te creëren. Binnen dit kader heeft de Commissie een alomvattende strategie vastgesteld om ervoor te zorgen dat de eengemaakte markt voor intellectuele eigendom soepel functioneert. Deze strategie strekt zich ook uit tot gebieden die complementair zijn aan intellectuele eigendomsrechten, zoals bedrijfsgeheimen.
3. Het Europees Economisch en Sociaal Comité heeft op 25 maart 2014 advies uitgebracht.
4. De Europese Toezichthouder voor gegevensbescherming heeft op 12 maart 2014 advies uitgebracht.
5. Het Europees Parlement heeft de besprekingen nog niet aangevangen.

II. STAND VAN ZAKEN

6. Het voorzitterschap heeft in januari 2014 een begin gemaakt met de besprekingen op het niveau van de Groep, waarbij is gebleken dat er een brede consensus over de algemene doelstelling van de ontwerprichtlijn bestaat onder de lidstaten die dit initiatief positief hebben onthaald. Na zes vergaderingen van de Groep kunnen de besprekingen als volgt worden samengevat:

De lidstaten zijn het erover eens dat in de ontwerprichtlijn uitdrukkelijk moet worden gesteld dat in de nationale wetgeving kan worden voorzien in een verderreikende bescherming tegen het onrechtmatig verkrijgen, gebruiken of openbaar maken van bedrijfsgeheimen zijn dan bij de ontwerprichtlijn wordt voorgeschreven (zie artikel 1, tweede alinea). Het wordt passend geacht daarbij te verduidelijken dat deze verder reikende bescherming in overeenstemming moet zijn met bepaalde beginselen, limieten en waarborgen waarin in de tekst wordt voorzien en die ten doel hebben te zorgen voor een gezond en evenwichtig rechtskader, in het bijzonder ten aanzien van de rechten van de verweerder.

De lidstaten zijn het erover eens dat het richtlijnvoorstel hun nationale prerogatieven op het gebied van het strafrecht niet mag aantasten. De lidstaten zijn tevreden met de bewoordingen van artikel 5 en de eerste zin van overweging 8, waarin alleen verhaal krachtens het burgerlijk recht aan de orde is.

De lidstaten zijn het er ook over eens dat de definitie van bedrijfsgeheimen in de ontwerprichtlijn moet aanknopen bij de definitie in de overeenkomst van de Wereldhandelsorganisatie inzake de handelsaspecten van de intellectuele eigendom (overeenkomst inzake TRIP's).

De lidstaten hielden een gedachtewisseling over de vraag welke gedragingen te beschouwen zijn als het onrechtmatig verkrijgen, gebruiken of openbaar maken van een bedrijfsgeheim (artikel 3). Hieruit kwam naar voren dat er weliswaar een element van oneerlijk gedrag aanwezig zou moeten zijn, maar dat er niet per se sprake hoeft te zijn van opzet of grove nalatigheid om het bestaan van onrechtmatige gedragingen te kunnen vaststellen in het geval van primaire inbreukplegers (zoals degene die stappen onderneemt om de informatie te verkrijgen, degene die een geheimhoudingsplicht schendt); in principe zou kennis echter wel een noodzakelijk criterium moeten zijn om in het geval van passieve ontvangers van informatie (derden) te kunnen spreken van een onrechtmatige gedraging (hetgeen niet belet dat de lidstaten ervan kunnen afzien dat criterium in hun nationaal recht te hanteren, uit hoofde van de toepassing van de clause voor minimale harmonisatie in artikel 1). Uit de discussie kwam ook naar voren dat aan het strafrecht ontleende uitdrukkingen (zoals diefstal, omkoping) minder op hun plaats zijn in artikel 3, en dat dergelijke gedragingen in objectieve termen moeten worden beschreven.

De lidstaten bogen zich tevens over de vraag of het nodig is ervoor te zorgen dat personen niet aansprakelijk worden gesteld voor het verkrijgen, gebruiken of openbaar maken van een bedrijfsgeheim wanneer de wet zulks voorschrijft of toelaat. Dit betreft onder meer het geval waarin overheidsinstanties gemachtigd zijn informatie te vergaren voor de vervulling van hun taken. Als gevolg hiervan is in artikel 4 een nieuw lid 1 bis opgenomen.

Uit de besprekingen is naar voren gekomen dat bij enkele van de maatregelen, procedures en rechtsmiddelen waarin de ontwerprichtlijn voorziet, meer rekening zou moeten worden gehouden met bestaande oplossingen in het nationale burgerlijk recht. Dit geldt meer in het bijzonder voor de gevolgen van misbruik van procesrecht — artikel 6, lid 2 — en voor de kwestie van de verjaring — artikel 7. De lidstaten zijn voorts van mening dat de duur van de verjaringstermijn moet worden verlengd in vergelijking met het voorstel van de Commissie.

De lidstaten oordelen dat de mechanismen voor het bewaren van de vertrouwelijkheid van informatie als bedoeld in artikel 8 moeten worden onderworpen aan aanvullende waarborgen, voorschriften en limieten met het oog op meer rechtszekerheid en volledige eerbiediging van het recht van de partijen op een eerlijk proces.

De lidstaten zijn het erover eens dat het noodzakelijk is de bevoegde rechterlijke instanties meer flexibiliteit te gunnen bij de beoordeling van de noodzaak tot het vaststellen van rechterlijk bevelen (ongeacht of het definitieve of voorlopige maatregelen betreft) en van corrigerende maatregelen — artikel 10, lid 2, en artikel 12, lid 1.

Uit de besprekingen is naar voren gekomen dat de lidstaten in staat zouden moeten zijn te voorzien een gunstiger regeling voor werknemers met betrekking tot hun aansprakelijkheid voor schade in het geval van het onrechtmatig verkrijgen, gebruiken of openbaar maken van een bedrijfsgeheim — artikel 13, lid 1.

7. Naar aanleiding van de beraadslaging in de Groep van 10 april 2014 en de schriftelijke opmerkingen die zijn ingediend door delegaties heeft het voorzitterschap de compromis-tekst van het voorstel herzien (zie de bijlage bij dit document).

De **voornaamste** wijzigingen ten opzichte van het **oorspronkelijke** voorstel die aldus zijn aangebracht, ondervangen de in punt 6 aangesneden aspecten en omvatten, kort samengevat, het volgende:

- de noodzaak van een minimale harmonisatie, zodat lidstaten zelf strengere maatregelen kunnen toepassen (artikel 1),
- het onrechtmatig verkrijgen, gebruiken en openbaar maken van bedrijfsgeheimen (artikel 3) waarbij de presentatie van de gevallen van onrechtmatige gedragingen is vereenvoudigd en er verduidelijkingen zijn toegevoegd aan artikel 4 betreffende de rechtmatige verkrijging van bedrijfsgeheimen,
- de verjaringstermijn die nu is verlengd tot zes jaar (artikel 7),
- het bewaren van de vertrouwelijkheid in de loop van een gerechtelijke procedure (artikel 8), waarbij in de nieuwe formulering een evenwicht is gevonden tussen de bescherming van bedrijfsgeheimen en het recht van de partijen op een eerlijk proces,

- de mogelijke levering van inbreukmakende goederen aan liefdadigheidsorganisaties, welke bepaling in het compromis geen dwingend karakter meer heeft (artikel 11, lid 3),
 - aansprakelijkheid voor schade en de bescherming van de werknemers (artikel 13).
8. Het Comité van permanente vertegenwoordigers heeft de compromistekst van het voorzitterschap in zijn vergadering van 14 mei 2014 besproken. Uit de besprekingen werd geconcludeerd dat de compromistekst als opgenomen in document 9475/14 een goed evenwicht tussen de verschillende standpunten vormt en derhalve ongewijzigd kan worden goedgekeurd.

III. CONCLUSIE

9. De Raad wordt verzocht:

- de overeenstemming over de op de compromistekst van het voorzitterschap in bijlage dezes gebaseerde algemene oriëntatie te bevestigen; en
 - het voorzitterschap te verzoeken om op basis van deze algemene oriëntatie onderhandelingen met het Europees Parlement aan te knopen met het oog op een akkoord in eerste lezing.
-

Voorstel voor een

RICHTLIJN VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

betreffende de bescherming van niet-openbaar gemaakte knowhow en bedrijfsinformatie
(bedrijfsgeheimen) tegen het onrechtmatig verkrijgen, gebruiken en openbaar maken daarvan

(Voor de EER relevante tekst)

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 114,

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Na toezending van het ontwerp van wetgevingshandeling aan de nationale parlementen,

Gezien het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité¹,

Handelend volgens de gewone wetgevingsprocedure²,

¹ PB C van , blz. .

² Standpunt van het Europees Parlement van ... (nog niet bekendgemaakt in het Publicatieblad)
en besluit van de Raad van

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Bedrijven en niet-commerciële onderzoeksinstellingen investeren in het verkrijgen, ontwikkelen en toepassen van knowhow en informatie, de twee kernelementen van de kenniseconomie. Deze investering in het ontwikkelen en toepassen van intellectueel kapitaal is bepalend voor hun concurrentievermogen op de markt en bijgevolg voor het rendement van hun investeringen, de eigenlijke grond voor onderzoek en ontwikkeling door bedrijven. Bedrijven nemen hun toevlucht tot verschillende middelen om zich de resultaten van hun innovatieactiviteiten toe te eigenen, wanneer ze vanwege de openheid hun investeringen in onderzoek en innovatie niet volledig kunnen laten renderen. Voorbeelden van dergelijke middelen zijn formele intellectuele-eigendomsrechten zoals patenten, rechten op tekeningen of modellen of het auteursrecht. Een ander middel is het afschermen van de toegang en het benutten van de kennis die waardevol voor de entiteit en niet algemeen bekend is. Dergelijke knowhow en bedrijfsinformatie, die niet openbaar zijn gemaakt en bedoeld zijn om vertrouwelijk te blijven, worden "bedrijfsgeheim" genoemd. Ongeacht hun omvang hechten bedrijven evenveel belang aan bedrijfsgeheimen als aan octrooien en andere vormen van intellectuele-eigendomsrechten. Ze gebruiken vertrouwelijkheid als een beheersinstrument voor de innovatie van hun het concurrentievermogen van hun bedrijf en van hun onderzoek, dat op een breed scala aan informatie betrekking heeft, van technologische kennis tot handelsgegevens zoals informatie over klanten en leveranciers (waarbij persoonsgegevens in het geding kunnen zijn), bedrijfsplannen, marktonderzoek en marktstrategieën. Door dergelijke uiteenlopende vormen van knowhow en handelsinformatie te beschermen, als aanvulling op of alternatief voor intellectuele-eigendomsrechten, laten bedrijfsgeheimen de maker toe profijt te trekken uit zijn schepping en innovaties, waardoor ze bijzonder belangrijk zijn voor het concurrentievermogen van zijn bedrijf evenals voor zijn prestaties inzake onderzoek en ontwikkeling en voor innovatie.

- (2) Open innovatie is een belangrijke hefboom voor de ontwikkeling van nieuwe kennis en ondersteunt het ontstaan van nieuwe, innovatieve bedrijfsmodellen die gebaseerd zijn op het gebruik van kennis die door verschillende partijen is gecreëerd. Bedrijfsgeheimen spelen een belangrijke rol bij de bescherming van kennisuitwisseling tussen bedrijven en onderzoeksinstellingen binnen en buiten de grenzen van de interne markt in het kader van onderzoek en ontwikkeling en innovatie. Gezamenlijk onderzoek, met inbegrip van grensoverschrijdende samenwerking, is bijzonder belangrijk om het niveau van bedrijfsonderzoek en -ontwikkeling door bedrijven op de interne markt te vergroten. Open innovatie zorgt ervoor dat nieuwe ideeën, die tegemoet komen aan de behoeften van consumenten en die een oplossing bieden voor maatschappelijke problemen, gemakkelijker hun weg naar de markt vinden. Op een interne markt waar belemmeringen voor dergelijke grensoverschrijdende samenwerking zo veel mogelijk worden beperkt en waar samenwerking niet is verstoord, moeten intellectuele schepping en innovatie investeringen in innovatieve processen, diensten en producten aanmoedigen. Een dergelijk klimaat dat gunstig is voor intellectuele schepping en innovatie is ook belangrijk voor het scheppen van banen en het verbeteren van het concurrentievermogen van de economie van de Unie. Bedrijfsgeheimen vormen een van de meest gebruikte manieren waarop bedrijven intellectuele schepping en innovatieve knowhow beschermen. Toch worden ze door het bestaande rechtskader van de Unie het minst beschermd tegen de onrechtmatige verkrijging of openbaarmaking of onrechtmatig gebruik door andere partijen.

- (3) Innovatieve bedrijven zijn steeds meer blootgesteld aan oneerlijke praktijken die gericht zijn op het onrechtmatige gebruik van bedrijfsgeheimen, zoals diefstal, kopiëren zonder toestemming, economische spionage en inbreuk op vertrouwelijkheidsvereisten. De bedreiging door dergelijke praktijken komt zowel van binnen als van buiten de Unie. Het risico van deze praktijken wordt gevoed door recente ontwikkelingen, zoals globalisering, toegenomen uitbesteding, langere toeleveringsketens, ruimere toepassing van informatie- en communicatietechnologie enz. De onrechtmatige verkrijging of openbaarmaking of het onrechtmatige gebruik van een bedrijfsgeheim is een bedreiging voor het vermogen van de rechtmatige houder van het bedrijfsgeheim om als pionier voordeel te halen uit de resultaten van zijn innovatieactiviteiten. Zonder doeltreffende en vergelijkbare rechtsinstrumenten om bedrijfsgeheimen in de hele Unie te beschermen, zijn bedrijven minder geneigd om grensoverschrijdende innovatieactiviteiten binnen de interne markt uit te voeren en kan het potentieel van bedrijfsgeheimen om economische groei en werkgelegenheid te stimuleren niet worden benut. Bijgevolg worden innovatie en creativiteit ontmoedigd en nemen de investeringen af, wat negatieve gevolgen heeft voor de goede werking en het groeipotentieel van de interne markt.
- (4) Op internationaal niveau werden in het kader van de Wereldhandelsorganisatie inspanningen geleverd om dit probleem op te lossen. Dit leidde tot de Overeenkomst inzake de handelsaspecten van de intellectuele eigendom (de Trip's-overeenkomst - Agreement on Trade-Related Aspects of Intellectual Property Rights). De overeenkomst bevat onder andere bepalingen over de bescherming van bedrijfsgeheimen tegen de onrechtmatige verkrijging of openbaarmaking of het onrechtmatige gebruik ervan door derden, die als gemeenschappelijke internationale normen zijn aanvaard. Alle lidstaten, alsook de Unie zelf, moeten deze Overeenkomst, die werd goedgekeurd bij Besluit 94/800/EG van de Raad³, naleven.

³ Besluit van de Raad van 22 december 1994 betreffende de sluiting, namens de Europese Gemeenschap voor wat betreft de onder haar bevoegdheid vallende aangelegenheden, van de uit de multilaterale handelsbesprekingen in het kader van de Uruguay-Ronde (1986-1994) voortvloeiende overeenkomsten (PB L 336 van 23.12.1994, blz. 1).

- (5) Ondanks de Trip's-overeenkomst zijn er aanzienlijke verschillen tussen de wetgevingen van de lidstaten voor wat de bescherming van bedrijfsgeheimen tegen de onrechtmatige verkrijging of openbaarmaking of het onrechtmatige gebruik ervan door andere personen betreft. Zo hebben niet alle lidstaten een nationale definitie vastgesteld van bedrijfsgeheimen en/of onrechtmatige verkrijging of openbaarmaking of onrechtmatig gebruik van een bedrijfsgeheim. Hierdoor is de reikwijdte van de bescherming niet gemakkelijk te achterhalen en verschilt deze tussen de lidstaten. Bovendien is er geen samenhang wat betreft de rechtsmiddelen die het burgerlijk recht biedt in het geval van onrechtmatige verkrijging of openbaarmaking of onrechtmatig gebruik van bedrijfsgeheimen, aangezien stakingsbevelen ten aanzien van derden die geen concurrenten zijn van de rechtmatige houder van het bedrijfsgeheim, niet altijd in alle lidstaten kunnen worden uitgevaardigd. In de lidstaten wordt ook op uiteenlopende manieren omgegaan met derden die het bedrijfsgeheim te goeder trouw hebben verkregen, maar daarna, op het tijdstip van het gebruik, ontdekken dat de verkrijging is gebaseerd op een vorige onrechtmatige verkrijging door een andere partij.

- (6) De nationale regels verschillen ook voor wat betreft de mogelijkheid voor de rechtmatige houder van een bedrijfsgeheim te verzoeken om de goederen te vernietigen die zijn geproduceerd door derden die bedrijfsgeheimen onrechtmatig gebruiken, of om de documenten, de bestanden of het materiaal dat het onrechtmatig verkregen of gebruikte bedrijfsgeheim bevat of uitvoert, terug te geven of te vernietigen. Ook houden de toepasselijke nationale regels betreffende de berekening van de schadevergoeding niet altijd rekening met de immateriële aard van bedrijfsgeheimen, waardoor het moeilijk is de werkelijke verliezen of de onterechte verrijking van de inbreukmaker aan te tonen als de marktwaarde van de desbetreffende informatie niet kan worden vastgesteld. Slechts enkele lidstaten voorzien in de toepassing van abstracte regels voor de berekening van schadevergoeding op basis van de redelijke royalty of vergoeding die verschuldigd zou zijn geweest indien een licentie voor het gebruik van het bedrijfsgeheim zou hebben bestaan. Bovendien bieden veel regels van lidstaten geen adequate bescherming van de vertrouwelijkheid van een bedrijfsgeheim indien de houder van een bedrijfsgeheim een klacht indient wegens een vermeende onrechtmatige verkrijging of openbaarmaking of een vermeend onrechtmatig gebruik van het bedrijfsgeheim door een derde. Hierdoor zijn de bestaande maatregelen en rechtsmiddelen minder aantrekkelijk en wordt de geboden bescherming verzwakt.

- (7) Door de verschillen in de rechtsbescherming van bedrijfsgeheimen in de lidstaten, genieten bedrijfsgeheimen niet in de gehele Unie dezelfde mate van bescherming. Dit leidt tot versnippering van de interne markt op dit gebied en een geringer algemeen afschrikkend effect van de regels. Dergelijke verschillen hebben gevolgen voor de interne markt in zoverre de bedrijven hierdoor minder geneigd zijn om grensoverschrijdende economische innovatieactiviteiten uit te voeren, met inbegrip van samenwerking met partners voor onderzoek of productie of uitbesteding of investeringen in andere lidstaten, die zouden afhankelijk zijn van het gebruik van als bedrijfsgeheim beschermde informatie. Grensoverschrijdend netwerkonderzoek en -ontwikkeling en grensoverschrijdende innovatieactiviteiten, ook voor daarmee verband houdende productie en nadien grensoverschrijdende handel, worden binnen de Unie minder aantrekkelijk en moeilijker, met ook ondoelmatige innovatie op Unieschaal als gevolg. Daarnaast zijn de bedrijfsrisico's groter in lidstaten met een relatief zwakkere bescherming, waar bedrijfsgeheimen gemakkelijker kunnen worden gestolen of op een andere manier onrechtmatig kunnen worden verkregen. Omdat er meer moet worden uitgegeven aan beschermingsmaatregelen om deze ontoereikende rechtsbescherming in sommige landen te compenseren, leidt dit ertoe dat het kapitaal voor groeibevorderende innovatie op de interne markt niet doelmatig wordt besteed. Dit stimuleert ook de activiteiten van oneerlijke concurrenten, die na de onrechtmatige verkrijging van bedrijfsgeheimen goederen die op dergelijke geheimen zijn gebaseerd, op de interne markt kunnen verspreiden. Als gevolg van verschillen in de wetgeving kunnen ook goederen uit derde landen waarvan het ontwerp, de productie of het in de handel brengen gebaseerd is op gestolen of op een andere manier onrechtmatig verkregen bedrijfsgeheimen, gemakkelijker in de Unie worden ingevoerd via punten van binnenkomst die minder goed zijn beschermd. Algemeen kan worden gesteld dat dergelijke verschillen nadelig zijn voor de goede werking van de interne markt.

- (8) Er moeten op het niveau van de Unie regels worden vastgesteld om de nationale wetgevingsstelsels op elkaar af te stemmen, zodat er op de gehele interne markt een toereikend en consistent niveau van burgerrechtelijke rechtsmiddelen is in geval van onrechtmatige verkrijging of openbaarmaking of onrechtmatig gebruik van een bedrijfsgeheim, onverminderd de mogelijkheid voor de lidstaten om te voorzien in verder reikende bescherming tegen het onrechtmatig verkrijgen, gebruiken of openbaar maken van bedrijfsgeheimen, zolang de waarborgen ter bescherming van de belangen van derden in acht worden genomen. Hiertoe is het belangrijk een homogene definitie van bedrijfsgeheim vast te stellen zonder het tegen onrechtmatig gebruik te beschermen voorwerp te beperken. Deze definitie moet daarom betrekking hebben op bedrijfsinformatie, technologische informatie en knowhow, wanneer er zowel een legitiem belang is bij het vertrouwelijk houden als een legitieme verwachting ten aanzien van het bewaren van deze vertrouwelijkheid. Die informatie of knowhow moet daarenboven feitelijke dan wel potentiële handelswaarde bezitten. Die informatie of knowhow bezit vooral handelswaarde voor zover het ongeoorloofd verkrijgen, gebruiken of openbaar maken daarvan schadelijk zou kunnen zijn voor de belangen van de persoon die rechtmatig over de informatie beschikt, aangezien daardoor afbreuk wordt gedaan aan het wetenschappelijk en technisch potentieel, de zakelijke of financiële belangen, de strategische posities of het concurrentievermogen van die persoon. Logischerwijs moet alledaagse informatie van die definitie uitgesloten zijn en dient de definitie zich niet uit te strekken tot de kennis en vaardigheden die werknemers vergaren tijdens de normale uitoefening van hun functie en die algemeen bekend zijn bij of gemakkelijk toegankelijk voor personen binnen de kringen die zich gewoonlijk bezighouden met de desbetreffende soort informatie.

- (9) Het is ook belangrijk de omstandigheden vast te stellen waaronder rechtsbescherming is gerechtvaardigd. Hiertoe moeten de gedragingen en praktijken worden vastgesteld die moeten worden beschouwd als onrechtmatige verkrijging of openbaarmaking of onrechtmatig gebruik van een bedrijfsgeheim.
- (10) Gezien het belang van innovatie en om concurrentie te bevorderen, mag deze richtlijn geen exclusieve rechten vaststellen op de knowhow of informatie die als bedrijfsgeheim is beschermd. Bijgevolg blijft onafhankelijke ontdekking van dezelfde knowhow of informatie mogelijk. Reverse engineering van een rechtmatig verkregen product is een rechtmatig middel om informatie te verkrijgen, tenzij bij overeenkomst anders is overeengekomen. De vrijheid tot het aangaan van dergelijke contractuele regelingen kan evenwel van rechtswege worden beperkt, zoals het geval is in artikel 5, lid 3, van Richtlijn 2009/24/EG van het Europees Parlement en de Raad⁴.

⁴ Richtlijn 2009/24/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 april 2009 betreffende de rechtsbescherming van computerprogramma's, PB L 111 van 5.5.2009, blz. 16.

(10 bis) Voorts zou het verkrijgen, gebruiken of openbaar maken van bedrijfsgeheimen, indien van rechtswege voorgeschreven of toegestaan, niet als onrechtmatig mogen worden aangemerkt. Bijgevolg dient het verkrijgen of openbaar maken van een bedrijfsgeheim door administratieve of rechterlijke instanties voor de vervulling van hun taken rechtmatig te zijn. Ook de openbaarmaking door de instellingen en organen van de Unie of de nationale overheidsinstanties van bedrijfsinformatie waarover zij krachtens de verplichtingen uit hoofde van Verordening (EG) nr. 1049/2001 van het Europees Parlement en de Raad⁵ of uit hoofde van andere regels betreffende de toegang van het publiek tot documenten beschikken, dient niet als onrechtmatige openbaarmaking van een bedrijfsgeheim te worden beschouwd. De verkrijging en openbaarmaking van bedrijfsgeheimen in het kader van de uitoefening van de rechten van de vertegenwoordigers van werknemers op informatie, raadpleging en participatie overeenkomstig het recht van de Unie en volgens de nationale wetgeving en praktijk, en de collectieve verdediging van de belangen van werknemers en werkgevers, met inbegrip van de medezeggenschap, zijn eveneens uitgesloten van het toepassingsgebied van de onrechtmatige verkrijging, onverminderd een eventuele geheimhoudingsplicht opgelegd aan de ontvangers van de aldus verkregen informatie. De verkrijging of openbaarmaking van een bedrijfsgeheim in het kader van wettelijke audits die worden uitgevoerd overeenkomstig het recht van de Unie of het nationale recht dient evenmin als een onrechtmatige gedraging te worden beschouwd.

(10 ter) In de media worden vaak gegevens of informatie openbaar gemaakt die door een andere partij als bedrijfsgeheim worden beschouwd, maar waarvan de bekendmaking in het algemeen belang zou kunnen zijn. Het is daarom belangrijk dat de geboden maatregelen en rechtsmiddelen geen beperking vormen voor de rechtmatige uitoefening van de vrijheid van meningsuiting en van informatie (die de vrijheid en de pluriformiteit van de media omvat, als bepaald in artikel 11 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie).

⁵ Verordening (EG) nr. 1049/2001 van het Europees Parlement en de Raad van 30 mei 2001 inzake de toegang van het publiek tot documenten van het Europees Parlement, de Raad en de Commissie (PB L 145 van 31.5.2001, blz. 43)

- (10 quater) Deze richtlijn dient geen afbreuk te doen aan het recht van de sociale partners om collectieve overeenkomsten te sluiten, indien daarin in het kader van het arbeidsrecht wordt voorzien, met betrekking tot de verplichting een bedrijfsgeheim niet openbaar te maken of het gebruiken ervan te beperken en met betrekking tot de gevolgen van een schending van die verplichting door een aan die verplichting onderworpen partij, op voorwaarde dat een dergelijke collectieve overeenkomst geen beperking behelst van de waarborgen betreffende de in deze richtlijn opgenomen uitzonderingen op grond waarvan een verzoek tot inleiding van de in deze richtlijn bedoelde maatregelen, procedures en rechtsmiddelen wegens een beweerde verkrijging of openbaarmaking of het beweerde gebruiken van een bedrijfsgeheim moet worden afgewezen.
- (11) In overeenstemming met het evenredigheidsbeginsel moeten de maatregelen en rechtsmiddelen om bedrijfsgeheimen te beschermen, worden afgestemd op de doelstelling van een goede werking van de interne markt voor onderzoek en innovatie, en mogen hierbij geen andere doelstellingen en beginselen van openbaar belang in gevaar worden gebracht. In dit opzicht zorgen de maatregelen en rechtsmiddelen ervoor dat de bevoegde rechterlijke instanties rekening houden met factoren zoals de waarde van een bedrijfsgeheim, de ernst van de gedraging die heeft geleid tot het onrechtmatig verkrijgen, openbaar maken of gebruiken van het bedrijfsgeheim, alsmede met de gevolgen van die gedraging. De bevoegde rechterlijke instanties moeten ook de discretionaire bevoegdheid krijgen om de belangen van de partijen bij de gerechtelijke procedure af te wegen, alsook de belangen van de derden met inbegrip van, indien van toepassing, de consumenten.

- (12) De goede werking van de interne markt zou worden ondermijnd indien de geboden maatregelen en rechtsmiddelen zouden worden gebruikt om onrechtmatige, met de doelstellingen van deze richtlijn onverenigbare doelen na te streven. Daarom is het belangrijk dat rechterlijke instanties de bevoegdheid krijgen om passende maatregelen te gelasten met betrekking tot misbruik door eisers die onrechtmatig of te kwader trouw handelen en kennelijk ongegronde verzoeken indienen die er, bijvoorbeeld, toe strekken de toegang van de verweerder tot de markt op oneerlijke wijze te vertragen of te beperken of om de verweerder anderszins te intimideren of te treiteren. Het is eveneens belangrijk dat de geboden maatregelen en rechtsmiddelen geen beperking vormen voor de activiteiten van klokkenluiders. Daarom mag de bescherming van bedrijfsgeheimen geen betrekking hebben op gevallen waarin de openbaarmaking van een bedrijfsgeheim het openbaar belang dient, in zoverre relevant wangedrag of onrecht aan het licht wordt gebracht.
- (13) In het belang van rechtszekerheid en omdat van de rechtmatige houders van bedrijfsgeheimen wordt verwacht dat zij zich inspannen om hun waardevolle bedrijfsgeheimen vertrouwelijk te houden en toezicht op het gebruik ervan te houden, lijkt het passend om de termijn voor het aanvoeren van middelen ten gronde of voor het instellen van vorderingen ter bescherming van bedrijfsgeheimen te beperken.

- (14) Rechtmatige houders van bedrijfsgeheimen zijn vaak terughoudend om procedures in te leiden ter verdediging van hun bedrijfsgeheimen uit vrees dat de vertrouwelijkheid van de bedrijfsgeheimen in de loop van de gerechtelijke procedure verloren zou gaan, waardoor de doeltreffendheid van de maatregelen en rechtsmiddelen in het gedrang zou komen. Daarom is het noodzakelijk om, met inachtneming van de nodige waarborgen om het recht op een eerlijk proces te verzekeren, specifieke eisen vast te stellen die de vertrouwelijkheid van het betreffende bedrijfsgeheim beschermen tijdens de ter verdediging van dat bedrijfsgeheim ingeleide gerechtelijke procedures. Deze eisen dienen onder meer te zien op de mogelijkheid om de kring van personen die toegang hebben tot bewijsmateriaal of tot hoorzittingen te beperken, of om uitsluitend de niet-vertrouwelijke elementen van rechterlijke uitspraken bekend te maken. Teneinde ervoor te zorgen dat het recht van de partijen op een eerlijk proces niet wordt ondermijnd, dient in het geval dat de kring van personen met toegang tot bewijsmateriaal of tot hoorzittingen is beperkt, ten minste één persoon van elke partij en de respectieve advocaat of vertegenwoordiger tot die kring te behoren. Voorts dient, in het geval dat de belanghebbende een rechtspersoon is, het aantal natuurlijke personen binnen die kring zodanig te zijn dat een behoorlijke vertegenwoordiging van die rechtspersoon gegarandeerd is. Deze vorm van bescherming moet ook na afloop van de gerechtelijke procedures van toepassing blijven, zolang de informatie waarop het bedrijfsgeheim betrekking heeft niet tot het publieke domein behoort.

- (15) Onrechtmatige verkrijging van een bedrijfsgeheim door een derde kan voor de rechtmatige houder nefast zijn, aangezien het voor de houder niet meer mogelijk is om nadat het bedrijfsgeheim openbaar is gemaakt, de situatie van voor het verlies van het bedrijfsgeheim te herstellen. Bijgevolg is het zeer belangrijk dat wordt voorzien in snelle, doeltreffende en toegankelijke voorlopige maatregelen zodat onmiddellijk een einde kan worden gemaakt aan het onrechtmatig verkrijgen, gebruiken of openbaar maken van een bedrijfsgeheim, ook indien dat bedrijfsgeheim voor het verrichten van diensten wordt gebruikt. Deze maatregelen moeten beschikbaar zijn zonder dat eerst een beschikking ten principale moet worden afgewacht. Hierbij moet echter wel naar behoren rekening worden gehouden met de rechten van de verdediging en het evenredigheidsbeginsel, met inachtneming van de bijzonderheden van de zaak in kwestie. In bepaalde gevallen kan het de beweerde inbreukmaker worden toegestaan om, behoudens het stellen van een zekerheid, het bedrijfsgeheim te blijven gebruiken of het openbaar te maken, mits het risico dat het bedrijfsgeheim in het publieke domein terechtkomt, gering is. Er kunnen ook toereikende waarborgen worden geëist met betrekking tot de kosten en schade van de verweerder in het geval het verzoek niet gegrond is, met name wanneer uitstel onherstelbare schade voor de rechtmatige houder van een bedrijfsgeheim zou veroorzaken.
- (16) Om dezelfde reden is het ook belangrijk te voorzien in maatregelen om verder onrechtmatig gebruik of verdere onrechtmatige openbaarmaking van een bedrijfsgeheim te voorkomen, ook indien dat bedrijfsgeheim voor het verrichten van diensten wordt gebruikt. Verbodsmaatregelen kunnen slechts doeltreffend zijn als hun looptijd, wanneer er door de omstandigheden een tijdsbeperking is vereist, voldoende lang is om de handelsvoordelen teniet te doen die de derde zou hebben kunnen halen uit het onrechtmatig verkrijgen, gebruiken of openbaar maken van het bedrijfsgeheim. Dergelijke maatregelen mogen in geen geval worden afgedwongen als de informatie waarop het bedrijfsgeheim oorspronkelijk betrekking had al tot het publieke domein behoort op gronden die niet aan de verweerder kunnen worden toegerekend.

- (17) Een bedrijfsgeheim kan onrechtmatig worden gebruikt om goederen, of onderdelen daarvan, te ontwerpen, produceren of in de handel te brengen. Als deze goederen of onderdelen vervolgens op binnen de interne markt worden verspreid, worden de handelsbelangen van de houder van het bedrijfsgeheim en de werking van de interne markt geschaad. In die gevallen, en wanneer het bedrijfsgeheim in kwestie een significante invloed heeft op de kwaliteit, waarde of prijs van de goederen die daaruit voortvloeien of op het beperken van de kosten of het vergemakkelijken of versnellen van de productie of het in de handel brengen, is het belangrijk dat de rechterlijke instanties de bevoegdheid krijgen om doeltreffende en passende maatregelen te gelasten die ervoor zorgen dat deze goederen niet in de handel worden gebracht of uit de handel worden gehaald. Aangezien wereldwijd handel wordt gedreven, is het ook noodzakelijk dat deze maatregelen de invoer van dergelijke goederen in de Unie of het opslaan met het oog op het aanbieden of in de handel brengen ervan, verbieden. Krachtens het evenredigheidsbeginsel hoeven corrigerende maatregelen niet noodzakelijk te leiden tot de vernietiging van goederen indien er andere, haalbare opties zijn. Dergelijke opties omvatten bijvoorbeeld het goed ontdoen van zijn inbreukmakende kwaliteit of het zich ontdoen van de goederen buiten de markt door ze bijvoorbeeld te schenken aan liefdadigheidsorganisaties.

- (18) Een persoon kan een bedrijfsgeheim te goeder trouw hebben verkregen, en slechts later beseffen, bijvoorbeeld nadat hij door de originele houder van het bedrijfsgeheim in kennis is gesteld, dat zijn kennis van het desbetreffende bedrijfsgeheim afkomstig is van bronnen die het betreffende bedrijfsgeheim op een onrechtmatige manier gebruiken of openbaar maken. Om te vermijden dat onder dergelijke omstandigheden de corrigerende maatregelen of rechterlijke bevelen onevenredige schade aan deze persoon zouden toebrengen, moeten lidstaten, desgevallend, als alternatieve oplossing, voorzien in de mogelijkheid van het toekennen van een geldelijke compensatie aan de benadeelde partij. Deze geldelijke compensatie mag echter niet meer bedragen dan het bedrag van de royalty's of vergoedingen dat verschuldigd zou zijn geweest indien die persoon toestemming had verkregen om het desbetreffende bedrijfsgeheim te gebruiken voor de periode waarin de oorspronkelijke houder van het bedrijfsgeheim het gebruik van het bedrijfsgeheim had kunnen voorkomen. Indien echter het onrechtmatige gebruik van het bedrijfsgeheim anderszins dan in deze richtlijn is bepaald een inbreuk op wetgeving zou inhouden of consumenten schade zou kunnen berokkenen, mag dergelijk onrechtmatig gebruik niet worden toegestaan.

- (19) Om te vermijden dat een persoon die wist of redelijkerwijs had moeten weten dat hij een bedrijfsgeheim onrechtmatig verwerft, gebruikt of openbaar maakt, voordeel haalt uit dergelijk gedrag, en om te verzekeren dat de benadeelde houder van het bedrijfsgeheim zo veel mogelijk in de positie wordt geplaatst waarin hij zich zou hebben bevonden als dat gedrag niet had plaats gevonden, moet een passende compensatie worden vastgesteld voor de als gevolg van het onrechtmatige gedrag geleden schade. Het bedrag van de schadevergoeding voor de benadeelde houder van het bedrijfsgeheim moet worden vastgesteld met inachtneming van alle omstandigheden van het geval, zoals het door de houder van het bedrijfsgeheim geleden inkomensverlies of de door de inbreukmaker onrechtmatig gemaakte winst en, in voorkomend geval, de aan de houder van het bedrijfsgeheim toegebrachte morele schade. Als alternatief, bijvoorbeeld indien, gezien de immateriële aard van bedrijfsgeheimen, de feitelijke schade moeilijk te bepalen is, kan het bedrag van de schadevergoeding worden afgeleid uit elementen als het bedrag dat aan royalty's of vergoedingen verschuldigd zou zijn geweest indien de inbreukmaker toestemming had gevraagd om het desbetreffende bedrijfsgeheim te gebruiken. Het is niet de bedoeling een verplichting te introduceren om te voorzien in een niet-compensatoire schadevergoeding, maar om schadeloosstelling te verzekeren die op een objectieve grondslag berust, waarbij tevens rekening wordt gehouden met de kosten van de houder van het bedrijfsgeheim, bijvoorbeeld voor opsporing en onderzoek. Deze richtlijn laat de nationale beginselen inzake aansprakelijkheid wegens schending van de ambtsplicht onverlet.
- (20) Als extra afschrikking voor toekomstige inbreukmakers en als bijdrage tot de bewustmaking van het brede publiek, is het nuttig uitspraken bekend te maken, bijvoorbeeld waar passend via opvallende publiciteit, in zaken betreffende de onrechtmatige verkrijging of openbaarmaking of het onrechtmatige gebruik van bedrijfsgeheimen. Men moet er echter wel voor zorgen dat door deze bekendmaking het bedrijfsgeheim niet openbaar wordt gemaakt of de persoonlijke levenssfeer en reputatie van natuurlijke personen onevenredig worden geschaad.

- (21) De doeltreffendheid van de maatregelen en rechtsmiddelen waarover de houders van bedrijfsgeheimen beschikken, kan worden ondermijnd indien niet wordt voldaan aan de relevante uitspraken van de bevoegde rechterlijke instanties. Het is daarom belangrijk ervoor te zorgen dat deze instanties de nodige sanctiebevoegdheden krijgen.
- (22) Ter bevordering van de eenvormige toepassing van de maatregelen ter bescherming van bedrijfsgeheimen is het wenselijk te voorzien in systemen voor de samenwerking en informatie-uitwisseling tussen enerzijds de lidstaten onderling en anderzijds de lidstaten en de Commissie, met name door het opzetten van een netwerk van door de lidstaten aangewezen correspondenten. Om te evalueren of deze maatregelen aan hun doelstellingen voldoen, moet de Commissie ook de toepassing van deze richtlijn en de doeltreffendheid van de nationale maatregelen onderzoeken. Ze kan zich, indien nodig, hierbij laten bijstaan door het Europees Waarnemingscentrum voor inbreuk op intellectuele-eigendomsrechten.
- (23) Deze richtlijn eerbiedigt de grondrechten en neemt de beginselen in acht die met name worden erkend door het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, inzonderheid het recht op eerbiediging van het privéleven en het familie- en gezinsleven, het recht op bescherming van persoonsgegevens, de vrijheid van meningsuiting en van informatie, de vrijheid van beroep en het recht om te werken, de vrijheid van ondernemerschap, het recht op eigendom, het recht op behoorlijk bestuur, het recht op toegang tot documenten en het zakengeheim, het recht op een doeltreffende voorziening in rechte, het recht op een onpartijdig gerecht en de rechten van de verdediging.

- (24) Het is belangrijk dat het recht op eerbiediging van het privéleven en het recht op bescherming van persoonsgegevens van personen wier persoonsgegevens als bedrijfsgeheim beschermd kunnen zijn door de houder van dat bedrijfsgeheim, of van personen die betrokken zijn bij een geschil betreffende het onrechtmatig verkrijgen, gebruiken of openbaar maken van bedrijfsgeheimen en wier persoonsgegevens worden verwerkt, worden geëerbiedigd. Richtlijn 95/46/EG van het Europees Parlement en de Raad⁶ regelt de verwerking van persoonsgegevens zoals die in het kader van deze richtlijn plaatsvindt in de lidstaten en onder toezicht van de bevoegde instanties van de lidstaten, met name de door de lidstaten aangewezen onafhankelijke entiteiten. Deze richtlijn dient geen afbreuk te doen aan de rechten en verplichtingen die zijn vastgesteld in Richtlijn 95/46/EG, in het bijzonder de rechten van degene wiens persoonsgegevens worden verwerkt op toegang tot die persoonsgegevens en op rectificatie, uitwissing of afscherming van onjuiste of onvolledige gegevens noch, in voorkomend geval, aan de verplichting om gevoelige gegevens overeenkomstig artikel 8, lid 5, van Richtlijn 95/46/EG te verwerken.

⁶ Richtlijn 95/46/EG van het Europees Parlement en de Raad van 24 oktober 1995 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens (PB L 281 van 23.11.1995, blz. 31).

- (25) Aangezien de doelstelling van deze richtlijn, met name een goede werking van de interne markt door de vaststelling van een toereikend en vergelijkbaar niveau van rechtsmiddelen binnen de interne markt voor gevallen van onrechtmatige verkrijging of openbaarmaking of onrechtmatig gebruik van een bedrijfsgeheim, niet voldoende door de lidstaten kan worden verwezenlijkt en bijgevolg, vanwege de omvang en gevolgen daarvan, beter op het niveau van de Unie kan worden bereikt, kan de Unie overeenkomstig het in artikel 5 van het Verdrag betreffende de Europese Unie neergelegde subsidiariteitsbeginsel maatregelen nemen. Overeenkomstig het in hetzelfde artikel neergelegde evenredigheidsbeginsel gaat deze richtlijn niet verder dan hetgeen noodzakelijk is om deze doelstellingen te bereiken.
- (26) Deze richtlijn heeft niet ten doel geharmoniseerde regels betreffende justitiële samenwerking, rechterlijke bevoegdheid, erkenning en tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken vast te stellen, noch zich met de toepasselijke wetgeving bezig te houden. Andere Unie-instrumenten die deze onderwerpen in algemene zin regelen, dienen in beginsel ook van toepassing te blijven op het gebied waarop deze richtlijn betrekking heeft.
- (27) Deze richtlijn dient geen afbreuk te doen aan de toepassing van de mededingingsregels, met name de artikelen 101 en 102 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie. De bepalingen van deze richtlijn mogen niet worden gebruikt voor onrechtmatige, met het Verdrag strijdige concurrentiebeperking.

- (28) De ter bescherming van bedrijfsgeheimen tegen onrechtmatige verkrijging of openbaarmaking en onrechtmatig gebruik vastgestelde bepalingen mogen geen gevolgen hebben voor de toepassing van andere relevante wetgeving op andere gebieden, zoals intellectuele-eigendomsrechten, persoonlijke levenssfeer, toegang tot documenten en het overeenkomstenrecht. Indien echter het toepassingsgebied van Richtlijn 2004/48/EG van het Europees Parlement en de Raad⁷ en het toepassingsgebied van deze richtlijn elkaar overlappen, krijgt deze richtlijn als *lex specialis* voorrang.
- (29) De Europese Toezichthouder voor gegevensbescherming is geraadpleegd overeenkomstig artikel 28, lid 2, van Verordening (EG) nr. 45/2001⁸ en heeft op 12 maart 2014 advies uitgebracht⁹.

⁷ Richtlijn 2004/48/EG van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2004 betreffende de handhaving van intellectuele-eigendomsrechten, PB L 157 van 30.4.2004, blz. 45.

⁸ Verordening (EG) nr. 45/2001 van het Europees Parlement en de Raad van 18 december 2000 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens door de communautaire instellingen en organen en betreffende het vrije verkeer van die gegevens (PB L 8 van 12.1.2001, blz. 1)

⁹ PB C ...

HEBBEN DE VOLGENDE RICHTLIJN VASTGESTELD:

Hoofdstuk I

Onderwerp en toepassingsgebied

Artikel 1

Onderwerp en toepassingsgebied

Deze richtlijn stelt de regels vast betreffende de bescherming tegen het onrechtmatig verkrijgen, gebruiken en openbaar maken van bedrijfsgeheimen.

De lidstaten kunnen, met inachtneming van de bepalingen van het Verdrag, voorzien in een verder reikende bescherming tegen het onrechtmatig verkrijgen, gebruiken of openbaar maken van bedrijfsgeheimen dan bij deze richtlijn wordt voorgeschreven, mits de naleving van de artikelen 4 en 5, artikel 6, lid 1, artikel 7, artikel 8, lid 1, tweede alinea, artikel 8, leden drie en vier, artikel 9, lid 2, de artikelen 10 en 12 en artikel 14, lid 3 wordt gewaarborgd.

Artikel 2

Definities

In deze richtlijn wordt verstaan onder:

- 1) "bedrijfsgeheim": informatie die aan de volgende cumulatieve voorwaarden voldoet:
 - a) de informatie is geheim in die zin dat zij, in haar geheel dan wel in de juiste samenstelling en ordening van haar bestanddelen, niet algemeen bekend is bij of gemakkelijk toegankelijk is voor personen binnen de kringen die zich gewoonlijk bezighouden met de desbetreffende soort informatie;

- b) de informatie bezit handelswaarde omdat zij geheim is; en
 - c) de informatie is door de persoon die rechtmatig daarover beschikt onderworpen aan redelijke maatregelen, gezien de omstandigheden, om deze geheim te houden;
- 2) "houder van het bedrijfsgeheim": ieder natuurlijke of rechtspersoon die rechtmatig over een bedrijfsgeheim beschikt;
 - 3) "inbreukmaker": iedere natuurlijke of rechtspersoon die bedrijfsgeheimen onrechtmatig heeft verkregen, gebruikt of openbaar gemaakt;
 - 4) "inbreukmakende goederen": goederen waarvan het ontwerp, de kwaliteit, de werking, de productie of het in de handel brengen aanzienlijk baat hebben bij bedrijfsgeheimen die onrechtmatig zijn verkregen, gebruikt of openbaar gemaakt.

Hoofdstuk II

Het verkrijgen, gebruiken en openbaar maken van bedrijfsgeheimen

Artikel 3

Het onrechtmatig verkrijgen, gebruiken en openbaar maken van bedrijfsgeheimen

- 1. De lidstaten dragen er zorg voor dat de houders van bedrijfsgeheimen het recht hebben te verzoeken om de maatregelen, procedures en rechtsmiddelen die in deze richtlijn zijn vastgesteld ter voorkoming van, of om schadeloosstelling te verkrijgen voor, het onrechtmatig verkrijgen, gebruiken of openbaar maken van hun bedrijfsgeheim.

2. De verkrijging van een bedrijfsgeheim zonder de toestemming van de houder van het bedrijfsgeheim wordt als onrechtmatig beschouwd wanneer de verkrijging gebeurde door middel van:
- a) onbevoegde toegang tot of het onbevoegd kopiëren of zich toe-eigenen van documenten, voorwerpen, materialen, stoffen of elektronische bestanden waarover de houder van het bedrijfsgeheim rechtmatig beschikt en die het bedrijfsgeheim bevatten of waaruit het bedrijfsgeheim kan worden afgeleid;
 - b) geschrapt
 - c) geschrapt
 - d) geschrapt
 - e) geschrapt
 - f) andere gedragingen die, gezien de omstandigheden, worden beschouwd als strijdig met eerlijke handelspraktijken.
3. Het gebruiken of openbaar maken van een bedrijfsgeheim wordt als onrechtmatig beschouwd wanneer dit, zonder de toestemming van de houder van het bedrijfsgeheim, wordt verricht door een persoon die aan een van de volgende voorwaarden voldoet:
- a) de persoon heeft het bedrijfsgeheim op onrechtmatige manier verkregen;
 - b) de persoon pleegt inbreuk op een geheimhoudingsovereenkomst of een andere verplichting tot het niet openbaar maken van het bedrijfsgeheim;

- c) de persoon pleegt inbreuk op een contractuele of andere verplichting tot beperking van het gebruik van het bedrijfsgeheim.
- 4. Het verkrijgen, gebruiken of openbaar maken van een bedrijfsgeheim wordt ook als onrechtmatig beschouwd wanneer een persoon op het moment van het verkrijgen, gebruiken of openbaar maken wist of, gezien de omstandigheden, had moeten weten dat het bedrijfsgeheim direct of indirect werd verkregen van een andere persoon die het bedrijfsgeheim in de zin van lid 3 op een onrechtmatige manier gebruikte of openbaar maakte.
 - 5. Het produceren, aanbieden of in de handel brengen van inbreukmakende goederen, of de invoer, uitvoer of opslag van inbreukmakende goederen voor die doeleinden, wordt ook als een onrechtmatig gebruik van een bedrijfsgeheim beschouwd wanneer de persoon die dergelijke activiteiten uitvoert, wist of gezien de omstandigheden had moeten weten dat het bedrijfsgeheim onrechtmatig werd gebruikt in de zin van lid 3.

Artikel 4

Het rechtmatig verkrijgen, gebruiken en openbaar maken van bedrijfsgeheimen en uitzonderingen

- 1. De verkrijging van bedrijfsgeheimen wordt als rechtmatig beschouwd indien deze geheimen werden verkregen op een van de volgende manieren:
 - a) onafhankelijke ontdekking of schepping;

- b) observatie, onderzoek, demontage of testen van een product of voorwerp dat ter beschikking van het publiek werd gesteld of dat op een rechtmatige manier in het bezit is van de persoon die informatie verwerft die niet gebonden is aan een juridisch geldige verplichting de verkrijging van het bedrijfsgeheim te beperken;
- c) andere praktijken die, gezien de omstandigheden, als verenigbaar met eerlijke handelspraktijken worden beschouwd.

1 bis. Het verkrijgen, gebruiken en openbaar maken van bedrijfsgeheimen wordt als rechtmatig beschouwd voor zover dit verkrijgen, gebruiken of openbaar maken door de wetgeving van de Unie of de nationale wetgeving vereist of toegestaan is.

2. De lidstaten dragen er zorg voor dat verzoeken om instelling van de maatregelen, procedures en rechtsmiddelen die in deze richtlijn zijn vastgesteld, worden afgewezen wanneer het beweerde verkrijgen, gebruiken of openbaar maken van het bedrijfsgeheim in een van de volgende gevallen plaatsvond:

- a) voor de rechtmatige uitoefening van het recht op vrijheid van meningsuiting en informatie;
- b) voor het onthullen van wangedrag, fouten of illegale activiteiten, op voorwaarde dat de beweerde verkrijging of openbaarmaking of het beweerde gebruik van het bedrijfsgeheim nodig was voor de onthulling en dat de verweerder handelde in het algemeen belang;

- c) het bedrijfsgeheim is openbaar gemaakt door medewerkers aan hun vertegenwoordigers in het kader van de rechtmatige uitoefening van hun vertegenwoordigende functies, op voorwaarde dat de openbaarmaking noodzakelijk was voor deze uitoefening;
- d) geschrapt
- e) met het oog op de bescherming van een rechtmatig belang dat erkend is in het Unierecht of het nationaal recht.

Hoofdstuk III

Maatregelen, procedures en rechtsmiddelen

AFDELING 1

ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 5

Algemene verplichting

1. De lidstaten stellen de maatregelen, procedures en rechtsmiddelen vast die nodig zijn om te waarborgen dat tegen het onrechtmatig verkrijgen, gebruiken en openbaar maken van bedrijfsgeheimen een civiele vordering kan worden ingesteld.
2. De in lid 1 bedoelde maatregelen, procedures en rechtsmiddelen
 - a) zijn eerlijk en billijk;
 - b) zijn niet onnodig ingewikkeld of kostbaar en houden geen onredelijke termijnen of nodeloze vertragingen in;

- c) zijn doeltreffend en ontradend.

Artikel 6

Evenredigheid en misbruik van procesrecht

1. De maatregelen, procedures en rechtsmiddelen waarin in overeenstemming met deze richtlijn wordt voorzien, worden toegepast op een manier die
 - a) evenredig is;
 - b) het ontstaan van belemmeringen voor legitiem handelsverkeer binnen de interne markt vermijdt; en
 - c) waarborgt dat ze niet worden misbruikt.
2. De lidstaten dragen er zorg voor dat de bevoegde rechterlijke instanties, op verzoek van de verweerder, de passende maatregelen als bedoeld in de nationale wetgeving kunnen toepassen, wanneer een vordering betreffende het onrechtmatig verkrijgen, gebruiken of openbaar maken van een bedrijfsgeheim kennelijk ongegrond is en de eiser de gerechtelijke procedure verkeerdelijk of te kwader trouw heeft ingeleid. Deze maatregelen kunnen, in voorkomend geval, betrekking hebben op het toekennen van schadevergoeding aan de verweerder, het opleggen van sancties aan de aanvrager of het laten verspreiden, overeenkomstig artikel 14, van de informatie over de genomen beslissing.

De lidstaten kunnen bepalen dat deze maatregelen in een afzonderlijke procedure aan de orde komen.

Artikel 7
Verjaringstermijn

De lidstaten stellen de regels vast inzake de verjaringstermijnen voor middelen ten gronde of voor het indienen van verzoeken tot instelling van de in deze richtlijn vastgestelde maatregelen, procedures en rechtsmiddelen. In die regels wordt het tijdstip bepaald waarop de verjaringstermijn begint te lopen, de duur van de verjaringstermijn en de omstandigheden waarin de verjaringstermijn wordt gestuit of geschorst. De duur van de verjaringstermijn bedraagt maximaal zes jaar.

Artikel 8
Het bewaren van de vertrouwelijkheid van bedrijfsgeheimen tijdens gerechtelijke procedures

1. De lidstaten dragen er zorg voor dat de partijen, hun vertegenwoordigers, gerechtsfunctionarissen, getuigen, deskundigen of andere personen die deelnemen aan de gerechtelijke procedures betreffende het onrechtmatig verkrijgen, gebruiken of openbaar maken van een bedrijfsgeheim, of die toegang hebben tot de documenten die deel uitmaken van deze gerechtelijke procedures, geen bedrijfsgeheimen of beweerde bedrijfsgeheimen mogen gebruiken of openbaar maken die de bevoegde rechterlijke instanties, op een deugdelijk gemotiveerd verzoek van de belanghebbende partij, als vertrouwelijk hebben aangemerkt en die hun ter kennis zijn gekomen als gevolg van een dergelijke deelname of toegang.

De in de eerste alinea genoemde verplichting blijft van kracht na beëindiging van de gerechtelijke procedures. Deze verplichting houdt evenwel op te bestaan in de volgende situaties:

- a) wanneer bij eindbeslissing is vastgesteld dat het beweerde bedrijfsgeheim niet voldoet aan de in artikel 2, punt 1), bepaalde voorwaarden;
 - b) wanneer in de loop van de tijd de desbetreffende informatie algemeen bekend wordt bij of gemakkelijk toegankelijk wordt voor personen binnen de kringen die zich gewoonlijk bezighouden met de desbetreffende soort informatie.
2. De lidstaten dragen er ook zorg voor dat de bevoegde rechterlijke instanties, op een met voldoende redenen omkleed verzoek van een partij, specifieke maatregelen kunnen nemen die nodig zijn om de vertrouwelijkheid te bewaren van een bedrijfsgeheim of een vermeend bedrijfsgeheim dat tijdens de gerechtelijke procedure betreffende het onrechtmatig verkrijgen, gebruiken of openbaar maken van een bedrijfsgeheim wordt gebruikt of genoemd. Lidstaten kunnen ook toestaan dat de bevoegde rechterlijke instanties dergelijke maatregelen op eigen initiatief nemen.

De in de eerste alinea genoemde maatregelen omvatten minstens de mogelijkheid om:

- a) de toegang tot de documenten die bedrijfsgeheimen of beweerde bedrijfsgeheimen bevatten die de partijen of derden hebben ingediend, volledig of gedeeltelijk te beperken tot een gelimiteerd aantal personen, op voorwaarde dat minstens een persoon van elke partij, zijn respectieve advocaat of vertegenwoordiger voor de procedures en de gerechtsfunctionarissen de volledige toegang krijgen tot een dergelijk document;
 - b) de toegang tot hoorzittingen waarin die bedrijfsgeheimen of beweerde bedrijfsgeheimen openbaar kunnen worden gemaakt, en tot de betreffende verslagen of afschriften, beperken tot een gelimiteerd aantal personen, op voorwaarde dat minstens een persoon van elke partij, zijn respectieve advocaat of vertegenwoordiger voor de procedures en de gerechtsfunctionarissen de volledige toegang krijgen tot een dergelijke hoorzitting, dergelijke verslagen of afschriften;
 - c) een niet-vertrouwelijke versie van rechterlijke uitspraken ter beschikking te stellen aan derden, waarin de delen die de bedrijfsgeheimen bevatten, zijn geschrapt.
3. Wanneer de bevoegde rechterlijke instanties beslissen over de inwilliging of verwerping van het in lid 2 genoemde verzoek en zij de evenredigheid ervan beoordelen, nemen ze het recht op een doeltreffende voorziening in rechte en op een onpartijdig gerecht in acht, alsmede de rechtmatige belangen van de partijen en, indien van toepassing, van derden, alsook de mogelijke schade voor een van de partijen en, indien van toepassing, voor derden, als gevolg van de inwilliging of verwerping van een dergelijk verzoek.

4. Het verwerken van persoonsgegevens krachtens de leden 1, 2 en 3 vindt plaats in overeenstemming met Richtlijn 95/46/EG.

AFDELING 2

VOORLOPIGE EN CONSERVATOIRE MAATREGELEN

Artikel 9

Voorlopige en conservatoire maatregelen

1. De lidstaten dragen er zorg voor dat de bevoegde rechterlijke instanties, op verzoek van de houder van het bedrijfsgeheim, een van de volgende voorlopige en conservatoire maatregelen kunnen gelasten jegens de vermeende inbreukmaker:
- a) de beëindiging van, of, indien van toepassing, het verbod op het gebruik of de openbaarmaking van het bedrijfsgeheim op een voorlopige basis;
 - b) het verbod om inbreukmakende goederen te produceren, aan te bieden, in de handel te brengen of te gebruiken, of om inbreukmakende goederen voor deze doeleinden in te voeren, uit te voeren of op te slaan;
 - c) de beslaglegging of overhandiging van de verdachte inbreukmakende goederen, met inbegrip van ingevoerde goederen, om te vermijden dat ze in de handel worden gebracht of op de markt worden verhandeld.

2. De lidstaten dragen er zorg voor dat de rechterlijke instanties, als een alternatief voor de in lid 1 bedoelde maatregelen, de voortzetting van het beweerde onrechtmatig gebruiken of openbaar maken van een bedrijfsgeheim afhankelijk kunnen maken van het stellen van een borg zodat de schadeloosstelling van de houder van het bedrijfsgeheim gewaarborgd is.

Artikel 10

Voorwaarden voor toepassing en waarborgen

1. De lidstaten dragen er zorg voor dat de bevoegde rechterlijke instanties met betrekking tot de in artikel 9 genoemde maatregelen de bevoegdheid hebben om van de eiser te verlangen dat hij redelijkerwijs beschikbaar te achten bewijsmateriaal overlegt opdat zij zich er met een voldoende mate van zekerheid van kunnen vergewissen dat een bedrijfsgeheim bestaat, dat de eiser de houder van het bedrijfsgeheim is en dat het bedrijfsgeheim onrechtmatig werd verkregen, dat het bedrijfsgeheim onrechtmatig wordt gebruikt of openbaar gemaakt, of dat een onrechtmatige verkrijging of openbaarmaking of onrechtmatig gebruik van het bedrijfsgeheim op handen is.
2. De lidstaten dragen er zorg voor dat de bevoegde rechterlijke instanties bij het beslissen over het inwilligen of verwerpen van het verzoek en bij het beoordelen van de evenredigheid van het verzoek, verplicht zijn rekening te houden met de specifieke omstandigheden van het geval. Deze beoordeling omvat, in voorkomend geval, de waarde van het bedrijfsgeheim, de maatregelen die zijn genomen om het bedrijfsgeheim te beschermen of andere specifieke kenmerken van het bedrijfsgeheim, alsmede de handelwijze van de verweerder bij het verkrijgen, gebruiken of openbaar maken van het bedrijfsgeheim, de impact van het onrechtmatig gebruiken of openbaar maken van het bedrijfsgeheim, de rechtmatige belangen van de partijen en de mogelijke gevolgen van het vaststellen of verwerpen van de maatregelen voor de partijen, de rechtmatige belangen van derden, het algemeen belang en de bescherming van de grondrechten.

3. De lidstaten dragen er zorg voor dat de in artikel 9 genoemde voorlopige maatregelen, op verzoek van de verweerder, worden ingetrokken of op een andere wijze niet langer uitwerking hebben, indien:
 - a) de eiser bij de bevoegde rechterlijke instantie niet binnen een redelijke termijn die is bepaald door de rechterlijke instantie die de maatregelen beveelt, indien de wetgeving van een lidstaat dit toestaat of, indien een dergelijke termijn niet is bepaald, binnen een termijn van maximaal 20 werkdagen of 31 kalenderdagen, afhankelijk van welke termijn de langste is, een procedure inleidt ter verkrijging van een beslissing ten principale;
 - b) intussen de betreffende informatie niet langer voldoet aan de eisen van artikel 2, onder 1), op gronden die niet aan de verweerder kunnen worden toegerekend.
4. De lidstaten dragen er zorg voor dat de bevoegde rechterlijke instanties de in artikel 9 genoemde voorlopige maatregelen afhankelijk kunnen maken van de overlegging door de eiser van een toereikende borg of gelijkwaardige zekerheid waarmee de schade aan de verweerder en, indien van toepassing, aan andere personen voor wie de maatregelen gevolgen hebben, kan worden vergoed.
5. Wanneer de voorlopige maatregelen worden ingetrokken op basis van lid 3, onder a), wanneer ze vervallen als gevolg van een handeling of verzuim van de eiser, of wanneer nadien wordt vastgesteld dat er geen sprake is van onrechtmatig verkrijgen, gebruiken of openbaar maken van het bedrijfsgeheim of dreiging van dergelijk gedrag, hebben de bevoegde rechterlijke instanties de bevoegdheid om, op verzoek van de verweerder of een benadeelde derde, de eiser te bevelen de verweerder of de benadeelde derde een passende compensatie te verstrekken voor de door deze maatregelen veroorzaakte schade.

De lidstaten kunnen bepalen dat deze maatregelen in een afzonderlijke procedure aan de orde komen.

AFDELING 3

MAATREGLEEN ALS GEVOLG VAN EEN BESLISSING TEN PRINCIPALE

Artikel 11

Rechterlijke bevelen en corrigerende maatregelen

1. De lidstaten dragen er zorg voor dat, wanneer een rechter beslist dat er sprake is van onrechtmatige verkrijging of openbaarmaking of onrechtmatig gebruik van een bedrijfsgeheim, de bevoegde rechterlijke instanties, op verzoek van de eiser, jegens de inbreukmaker het volgende kunnen bevelen:
 - a) de beëindiging van, of, indien van toepassing, het verbod op het gebruik of de openbaarmaking van het bedrijfsgeheim;
 - b) het verbod om inbreukmakende goederen te produceren, aan te bieden, in de handel te brengen of te gebruiken, of om inbreukmakende goederen voor deze doeleinden in te voeren, uit te voeren of op te slaan;
 - c) de toepassing van passende corrigerende maatregelen met betrekking tot de inbreukmakende goederen.
2. De corrigerende maatregelen waarvan sprake is in lid 1, onder c), omvatten:
 - a) geschrapt
 - b) het terugroepen van de inbreukmakende goederen van de markt;

- c) het ontdoen van de inbreukmakende goederen van hun inbreukmakende kwaliteit;
 - d) de vernietiging van de inbreukmakende goederen of, indien van toepassing, het uit de handel nemen ervan, op voorwaarde dat een dergelijke maatregel geen afbreuk doet aan de bescherming van het desbetreffende bedrijfsgeheim;
 - e) de volledige of gedeeltelijke vernietiging van de documenten, voorwerpen, materialen, stoffen of elektronische bestanden die het bedrijfsgeheim bevatten of uitvoeren, of, indien van toepassing, de volledige of gedeeltelijke overhandiging aan de eiser van die documenten, voorwerpen, materialen, stoffen of elektronische bestanden.
3. De lidstaten kunnen bepalen dat, wanneer de rechterlijke instanties bevelen de inbreukmakende goederen uit de handel te nemen, deze instanties, op verzoek van de houder van het bedrijfsgeheim, kunnen bevelen de goederen aan de houder of aan liefdadigheidsorganisaties te overhandigen.
4. De rechterlijke instanties bevelen dat de in lid 1, onder c) bedoelde maatregelen worden uitgevoerd op kosten van de inbreukmaker, tenzij er bijzondere redenen zijn om dit niet te doen. Deze maatregelen doen geen afbreuk aan schadevergoeding die aan de houder van het bedrijfsgeheim verschuldigd kan zijn vanwege de onrechtmatige verkrijging of openbaarmaking of het onrechtmatige gebruik van het bedrijfsgeheim.

Artikel 12

Voorwaarden voor toepassing, waarborgen en alternatieve maatregelen

1. De lidstaten dragen er zorg voor dat de bevoegde rechterlijke instanties bij het beslissen over een verzoek tot vaststelling van rechterlijke bevelen en corrigerende maatregelen als bedoeld in artikel 11 en bij het beoordelen van de evenredigheid ervan, verplicht zijn rekening te houden met de specifieke omstandigheden van het geval. Deze beoordeling omvat, in voorkomend geval, de waarde van het bedrijfsgeheim, de maatregelen die zijn genomen om het bedrijfsgeheim te beschermen of andere specifieke kenmerken van het bedrijfsgeheim, alsmede de handelwijze van de inbreukmaker bij het verkrijgen, gebruiken of openbaar maken van het bedrijfsgeheim, de impact van het onrechtmatig gebruiken of openbaar maken van het bedrijfsgeheim, de rechtmatige belangen van de partijen en de mogelijke gevolgen van het vaststellen of verwerpen van de maatregelen voor de partijen, de rechtmatige belangen van derden, het algemeen belang en de bescherming van de grondrechten.

Wanneer de bevoegde rechterlijke instanties de looptijd van de in artikel 11, lid 1, onder a) en b), genoemde maatregel beperken, moet deze looptijd toch voldoende lang zijn om de handels- en economische voordelen teniet te doen die de inbreukmaker zou hebben kunnen halen uit het onrechtmatig verkrijgen, gebruiken of openbaar maken van het bedrijfsgeheim.

2. De lidstaten dragen er zorg voor dat de in artikel 11, lid 1, onder a) en b) genoemde maatregelen, op verzoek van de verweerder, worden ingetrokken of op een andere wijze niet langer uitwerking hebben, indien intussen de desbetreffende informatie niet langer voldoet aan de voorwaarden van artikel 2, onder 1), op gronden die niet aan de verweerder kunnen worden toegerekend.

3. De lidstaten dragen er zorg voor dat de bevoegde rechterlijke instanties, op verzoek van de persoon jegens wie de in artikel 11 genoemde maatregelen kunnen worden genomen, kunnen bevelen om in plaats van de toepassing van deze maatregelen een geldelijke compensatie te verstrekken aan de benadeelde partij, indien aan alle volgende voorwaarden wordt voldaan:
- a) op het moment van het gebruiken of openbaar maken wist de betrokkene niet of kon hij gezien de omstandigheden niet weten dat het bedrijfsgeheim werd verkregen van een andere persoon die het bedrijfsgeheim op een onrechtmatige manier gebruikte of openbaar maakte;
 - b) de uitvoering van de desbetreffende maatregelen zou die persoon onevenredige schade toebrengen;
 - c) de geldelijke compensatie aan de benadeelde partij lijkt redelijkerwijs bevredigend.

Wanneer de geldelijke compensatie wordt bevolen in plaats van het in artikel 11, lid 1, onder a) en b), genoemde bevel, mag deze geldelijke compensatie niet meer bedragen dan het bedrag van de royalty's of vergoedingen dat verschuldigd was geweest indien die persoon toestemming had gevraagd om het desbetreffende bedrijfsgeheim te gebruiken, voor de periode waarin het gebruik van het bedrijfsgeheim verboden had kunnen worden.

Artikel 13
Schadevergoeding

1. De lidstaten dragen er zorg voor dat de bevoegde rechterlijke instanties, op verzoek van de benadeelde partij, de inbreukmaker die wist of had moeten weten dat hij bezig was met het onrechtmatig verkrijgen, gebruiken of openbaar maken van een bedrijfsgeheim, bevelen aan de houder van het bedrijfsgeheim een schadevergoeding te betalen die in verhouding staat tot de werkelijk geleden schade als gevolg van de inbreuk.

In overeenstemming met hun nationale wetgeving en praktijken kunnen de lidstaten de aansprakelijkheid voor schade van werknemers tegenover hun werkgevers voor het onrechtmatig verkrijgen, gebruiken of openbaar maken van een bedrijfsgeheim van de werkgever beperken indien zij zonder opzet handelen.

2. De bevoegde rechterlijke instanties houden bij het op grond van lid 1 vaststellen van de schadevergoeding rekening met alle passende factoren, zoals de negatieve economische gevolgen, waaronder winstderving, die de benadeelde partij heeft ondervonden, de onrechtmatige winst die de inbreukmaker heeft genoten en, in passende gevallen, andere elementen dan economische factoren, zoals de morele schade die de houder van het bedrijfsgeheim door de onrechtmatige verkrijging of openbaarmaking of het onrechtmatige gebruik heeft geleden.

De bevoegde rechterlijke instanties kunnen echter ook, in passende gevallen, de schadevergoeding vaststellen als een forfaitair bedrag op basis van elementen, waaronder ten minste het bedrag aan royalty's of vergoedingen dat verschuldigd zou zijn geweest indien de inbreukmaker toestemming had gevraagd om het desbetreffende bedrijfsgeheim te gebruiken.

Artikel 14

Openbaarmaking van rechterlijke uitspraken

1. De lidstaten dragen er zorg voor dat de rechterlijke instanties in het kader van gerechtelijke procedures wegens de onrechtmatige verkrijging of openbaarmaking of het onrechtmatige gebruik van een bedrijfsgeheim, op verzoek van de eiser en op kosten van de inbreukmaker, passende maatregelen kunnen bevelen ter verspreiding van de informatie over de uitspraak, zoals volledige of gedeeltelijke openbaarmaking.
2. De in lid 1 van dit artikel bedoelde maatregelen laten de vertrouwelijkheid van bedrijfsgeheimen onverlet, zoals bepaald in artikel 8.
3. De bevoegde rechterlijke instanties nemen, bij de beslissing over een bevel tot een in lid 1 bedoelde maatregel en bij de beoordeling van de evenredigheid ervan, in acht of met de informatie over de inbreukmaker een natuurlijk persoon kan worden geïdentificeerd en, in voorkomend geval, of de bekendmaking van deze informatie gerechtvaardigd is, met name in het licht van de volgende criteria: de mogelijke schade die een dergelijke maatregel kan veroorzaken voor de persoonlijke levenssfeer en reputatie van de inbreukmaker, de handelwijze van de inbreukmaker bij het verkrijgen, openbaar maken of gebruiken van het bedrijfsgeheim en de kans dat de inbreukmaker het bedrijfsgeheim op een onrechtmatige manier blijft gebruiken of openbaar maken. De bevoegde rechterlijke instanties houden in voorkomend geval ook rekening met andere omstandigheden, met name de waarde van het bedrijfsgeheim en de gevolgen van het onrechtmatig verkrijgen, openbaar maken of gebruiken van het bedrijfsgeheim.

Hoofdstuk IV

Sancties, verslaglegging en slotbepalingen

Artikel 15

Sancties voor het niet-naleven van de plichten in deze richtlijn

De lidstaten dragen er zorg voor dat de bevoegde rechterlijke instanties sancties kunnen opleggen aan personen die niet voldoen, of weigeren te voldoen aan de maatregelen die worden vastgesteld krachtens de artikelen 8, 9 en 11.

Deze sancties omvatten de mogelijkheid om een dwangsom op te leggen indien niet wordt voldaan aan een maatregel die wordt vastgesteld krachtens artikelen 9 en 11.

De vastgestelde sancties moeten doeltreffend, evenredig en afschrikkend zijn.

Artikel 16

Informatie-uitwisseling en correspondenten

Ter bevordering van de samenwerking, waaronder het uitwisselen van informatie, tussen de lidstaten onderling en tussen de lidstaten en de Commissie, benoemt elke lidstaat een of meer nationale correspondenten voor al hetgeen verband houdt met de uitvoering van de maatregelen waarin deze richtlijn voorziet. De lidstaat deelt de contactgegevens van de nationale correspondent(en) mee aan de andere lidstaten en aan de Commissie.

Artikel 17

Verslagen

1. Het Bureau voor harmonisatie binnen de interne markt (merken, tekeningen en modellen) stelt tegen XX XX 20XX [drie jaar na afloop van de omzettingsperiode], in het kader van de activiteiten van het Europees Waarnemingscentrum voor inbreuk op intellectuele-eigendomsrechten, een eerste verslag op over de tendensen inzake de procesvoering betreffende de onrechtmatige verkrijging of openbaarmaking of het onrechtmatige gebruik van bedrijfsgeheimen krachtens de toepassing van deze richtlijn.
2. De Commissie stelt tegen XX XX 20XX [vier jaar na afloop van de omzettingsperiode] een tussentijds verslag op over de toepassing van deze richtlijn en dient dit verslag in bij het Europees Parlement en de Raad. In dit verslag wordt naar behoren rekening gehouden met het in lid 1 bedoelde verslag.
3. Tegen XX XX 20XX [acht jaar na afloop van de omzettingsperiode] beoordeelt de Commissie de effecten van deze richtlijn en dient zij een verslag in bij het Europees Parlement en de Raad.

Artikel 18

Omzetting

1. De lidstaten doen de nodige wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in werking treden om uiterlijk op XX XX 20XX [24 maanden na de datum waarop deze richtlijn is vastgesteld] aan deze richtlijn te voldoen. Zij delen de Commissie de tekst van die bepalingen onverwijld mede.

Wanneer de lidstaten die bepalingen vaststellen, wordt in de bepalingen zelf of bij de officiële bekendmaking daarvan naar deze richtlijn verwezen. De regels voor de verwijzing worden vastgesteld door de lidstaten.

2. De lidstaten delen de Commissie de tekst van de belangrijkste bepalingen van intern recht mede die zij op het onder deze richtlijn vallende gebied vaststellen.

Artikel 19

Inwerkingtreding

Deze richtlijn treedt in werking op de twintigste dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Artikel 20

Adressaten

Deze richtlijn is gericht
aan de lidstaten.

Gedaan te Brussel,

Voor het Europees Parlement

De voorzitter

Voor de Raad

De voorzitter
